

Studij	Hrvatski jezik i književnost		
Naziv kolegija	Povijesna gramatika hrvatskog jezika		
Status kolegija	Obvezatni kolegij		
Godina	I.	Semestar	II.
ECTS	5		
Nastavnici i/ili suradnici	Dr. sc. Josip Lisac, red. prof. Josip Galić, prof.		
Ishodi učenja	Cilj je ovog kolegija studente upoznati s genetskolingvističkim aspektom hrvatskoga jezika. Na seminarima se obrađuju pojedine posebne teme i analiziraju tekstovi, a u cjelini se studenti osposobljuju za nastavak studija hrvatskoga jezika.		
Preduvjeti za upis	Položen ispit iz staroslavenskoga jezika		
Sadržaj	Pregled tzv. unutarnje povijesti hrvatskoga jezika; mjesto hrvatskoga jezika unutar južnoslavenskih i drugih slavenskih jezika; periodizacija hrvatske jezične povijesti i glavne značajke pojedinih razdoblja. Glavne fonološke, morfološke, sintaktičke, tvorbene i leksičke značajke.		
Ispitna literatura	D. Brozović – P. Ivić, <i>Jezik, srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski</i> , Zagreb, 1988. B. Jurišić, <i>Nacrt hrvatske slovnice I – II</i> , Zagreb, 1992. I. Lukežić, <i>Zajednička povijest hrvatskih narječja. 1. Fonologija</i> , Zagreb, 2012. D. Malić, <i>Povijesne jezične promjene, Hrvatska gramatika</i> , Zagreb, 1995, str. 601 – 635. M. Moguš, <i>Fonološki razvoj hrvatskog jezika</i> , Zagreb, 1971.		
Dopunska literatura	A. Belić, <i>Osnovi istorije srpskohrvatskog jezika, I. Fonetika</i> , Beograd, 1960. A. Belić, <i>Istorija srpskohrvatskog jezika, II</i> , Beograd, 1969. D. Brozović, <i>Hrvatski jezik, njegovo mjesto unutar južnoslavenskih i drugih slavenskih jezika, njegove povijesne mijene kao jezika hrvatske književnosti, Hrvatska književnost u evropskom kontekstu</i> , Zagreb, 1978, str. 9 – 83. J. Lisac, <i>Hrvatski dijalekti i jezična povijest</i> , Zagreb, 1996. M. Mihaljević, <i>Slavenska poredbena gramatika, I</i> , Zagreb, 2002. Zlatko Vince, <i>Putovima hrvatskoga književnog jezika</i> , Zagreb, 1978. Josip Vončina, <i>Jezična baština</i> , Split, 1988.		
Oblici provođenja nastave	Dva sata predavanja i dva sata seminara tjedno (ukupno četiri sata nastave tjedno)		
Način provjere znanja i polaganja ispita	Ispit se provodi pismeno, a u konačnu ocjenu ubraja se i seminarska ocjena te ukupna aktivnost i uspješnost u rješavanju zadataka tijekom nastave.		
Jezik poduke	Hrvatski		
Način praćenja kvalitete	Pismene provjere znanja, ankete, pripreme seminara, s time da seminari pokazuju stupanj usvojenosti gradiva te motiviranost za samostalan rad.		

IZVEDBENI PROGRAM (NASTAVNI SADRŽAJI PO TERMINIMA)		
PREDAVANJA Josip Lisac, red. prof.	TERMIN	Srijeda 10 – 12 h
	Prostorija	241
	Konzultacije	Srijeda 10 – 12 h
SEMINAR Josip Galić, prof.	TERMIN	Utorak 16 – 18 h; 18 – 20 h
	Prostorija	240
	Konzultacije	Utorak 14 – 16 h

Predavanja		
TERMIN	SATI	SADRŽAJ
4. 3.	1	Uvodno predavanje: pojam evolucije jezika
11. 3.	2	Metode u istraživanju jezične povijesti
18. 3.	3	Balkanski jezični supstrat
25. 3.	4	Praslavenski jezik i južnoslavenski jezici
1. 4.	5	Granice srednjojužnoslavenskih narječja
8. 4.	6	Vokalizam
15. 4.	7	Vokalizam
22. 4.	8	Vokalizam
29. 4.	9	Konsonantizam
6. 5.	10	Akcentuacija
13. 5.	11	Morfologija – deklinacija imenica i pridjeva
20. 5.	12	Morfologija – zamjenice, brojevi i glagoli
27. 5.	13	Tvorba riječi, sintaksa i leksik
3. 6.	14	Balkanizmi i novoštokavske inovacije
10. 6.	15	Završna provjera znanja

Seminar		
TERMIN	SATI	SADRŽAJ
3. 3.	1.	Uvod u jezični analizu; upoznavanje s korpusom tekstova i literaturom
10. 3.	2.	Gramatika; predbeno-povijesna gramatika; jezična analiza književnoga teksta
17. 3.	3.	Jezik slavenske bespismenosti
24. 3.	4.	Analiza odabranih poglavlja <i>Uvoda u poredbenu lingvistiku</i> Ranka Matasovića
31. 3.	5.	Fonološki sustav praslavenskoga jezika
7. 3.	6.	Morfološki sustav praslavenskoga jezika
14. 4.	7.	Analiza studije Dalibora Brozovića <i>Hrvatski jezik, njegovo mjesto...</i>
21. 4.	8.	Jezik Bašćanske ploče
28. 4.	9.	Jezik Lekcionara Bernardina Splićanina
5. 5.	10.	Jezik <i>Decretuma</i> Ivana Pergošića
12. 5.	11.	Kašićev prijevod <i>Biblije</i> – jezične osobitosti
19. 5.	12.	Analiza <i>Tekstoloških načela</i> Josipa Vončine
26. 5.	13.	Jezik <i>Kuharskih naputaka</i> fra Pashazija (Matije Sečena)
2. 6.	14.	Jezik Antuna Kanižlića
9. 6.	15.	Jezična koncepcija u gramatikama Vjekoslava Babukića

UVJETI POHAĐANJA NASTAVE I POLAGANJA ISPITA

UVJETI POHAĐANJA NASTAVE, POLAGANJA ISPITA I TERMINI ISPITA
Predavanja i seminari obvezatni su, treba ih redovito pohađati te aktivno sudjelovati na seminarima. Ispit se provodi pismeno, a u konačnoj ocjeni prosuđuje se i seminarska ocjena te ukupna aktivnost i uspješnost u rješavanju zadataka tijekom nastave. Ispiti se održavaju redovito u određenim terminima.